

مدرنیت و معماری زندگی امروز (بخش چهارم)

اشاره:

در بخش نخست این مقاله در خصوص «پیدایش یک نیاز» مباحث مطرح شد. در بخش دوم موضوع «مدرنیت اولیه و ساختار غالب» بررسی شد. در بخش سوم «جنبش فوتوریسم» معرفی شد. در این بخش به مبحث «معماری مدرن متعالی» پرداخته ایم.

دیارتان مهندسی پوسته شرکت سکو ایران

پس از شکوفایی و حضور مدرنیت و نگرش‌های مدرنیسم و پس از خلق نگرش‌های بیان شده در مقالات فصل‌های گذشته که بازه معماری مدرن اولیه را تعریف می‌کرد، ورود به معماری مدرن متعالی را خواهیم داشت که این عصر در حفاصل دو جنگ جهانی را سپری می‌کند.

همان‌طور که گفته شد با شروع جنگ جهانی اول اتمام فوتوریسم و مدرن اولیه به پایان خود می‌رسد و جای خود را در حد این دو جنگ به مدرن متعالی می‌دهد.

سبک مدرن متعالی که در بین دو جنگ رقم خورد در اروپا و آمریکا مطرح می‌شود. پس از جنگ جهانی اول و پس از خرابی‌های جنگ، نیاز شدیدی به ترمیم خرابی‌های جنگ نمایان شد.

مباحث ساخت با تولید انبوه‌سازان و استفاده از مصالح مدرن، ساختار سریع پیش ساختگی و تکنولوژی روز و دوری از هر گونه زرق و برق تاریخی و سنتی به‌سوی عملکردگرایی آغاز گردید.

یکی از مباحث مهم و موضوعات کلیدی و موثر در این دوره مسئله صنعت و تولیدات صنعتی و تکنولوژی بود. در این میان معماران مدرن متعالی از لحاظ دیدگاهی و تاثیرگذاری، فضای معماری و همچنین تاثیر آن بر عموم مسائل جهانی، به دو قسمت تقسیم می‌شوند: الف) معماری که بر اساس صنعت و تولیدات صنعتی و تکنولوژی رقم می‌خورد مانند:

والتر گروپیوس

میس ون ده

لوکور بزیه

که خواهان جایگزین تکنولوژی و عملکرد به‌عنوان منبع الهام معماری شدند. (ب) گروهی دیگر جهت دستیابی به یک معماری هم‌گام و هم‌گون با طبیعت، خواهان استفاده از امکانات مدرن شدند مانند:

فرانک لویدرایت

هوگو هر نیک

آلو ار آلتو

جهت رسیدگی به معماری مدرن متعالی کلماتی را به پویس می‌نشینیم که حاصل آن حفاصل زمانی مابین دو جنگ جهانی بوده و آن را به تعالی رسانده است.

با هاس (مدرسه)

سبک بین‌الملل

کانترا الکتیویسم

لکور بزیه

معماری آرگانیک

با توجه به معرفی فوق، هر کدام از کلمات را که حاوی تفکرات و تجربه‌های مختلفی بوده به بحث می‌نشینیم.

مدرسه باهاس

در سال ۱۹۰۶ در شهر ویمار آلمان مدرسه هنرها و صنایع‌دستی به ریاست هانری وان دووبلر تاسیس گردید؛ و تحت تاثیر موریس و راسکین به معماری و طراحی داخلی روی آورد. پس سبک هنر نو را انتخاب کرد. تفکر او بر آن سمت بود که می‌گفت دروس به‌جای آتلیه

باید در کارگاه و به‌صورت عملی تدریس گردد. در آن زمان وی گروپیوس را به‌عنوان رئیس مدرسه معرفی کرد. در این سال والتر گروپیوس تغییرات سازمانی در مدرسه اعمال کرد؛ و نام آن را به باهاس (خانه معمار) گذاشت. در این مدرسه تحت تاثیر موریس و اکسپرسیونیست‌ها، صنایع‌دستی در مدرسه تدریس شد.

باهاس بعد از جنگ جهانی اول

بعد از جنگ اول: باهاس بیشتر به سمت سبک مدرن متعالی و طراحی صنعتی و فرم‌های ساده مکعب شکل گرایش پیدا کرد.

والتر گروپیوس تکنولوژی را مقوله‌ای جدا از هنر نمی‌دانست و دیدگاه او بر این بود که در تولیدات صنعتی زیبایی و هنر وجود دارد. در نتیجه در این مدرسه نمای تولیدات صنعتی و مصالح ساختمانی به دور از تزئینات و تنها با عملکرد ذاتی خویش استفاده می‌شد.

جملات کلیدی فرم تابع عملکرد

با توجه به فشارهای سیاسی، والتر گروپیوس مجبور به طراحی ساختمان جدید باهاس در شهر دسوا شد که در سردر آن عبارت فرم تابع عملکرد را نصب کردند. این عبارت نشانگر اهمیت عملکردگرایی و توجه به عملکرد فرم بود.

سرنوشت مدرسه باهاس

در سال ۱۹۲۶ گروه معماری به ریاست هانری مایر تاسیس شد و گروپیوس او را به‌عنوان رئیس مدرسه برگزید اما به دلایل سیاسی او را برکنار کردند؛ بعد از او میس ون درو به‌جای او منصوب شد و در سال ۱۹۳۲ به دلیل نفوذ نازی‌ها مدرسه باهاس تعطیل گردید.

در این هنگام میس ون درو مدرسه را به برلین منتقل کرد ولی یک سال بعد نازی‌ها آن مدرسه را نیز تعطیل کردند. نازی‌ها علاقه بسیار زیادی به یک معماری با عظمت و جاودانه همچون کلاسیک داشتند در نتیجه سبک مدرن متعالی و متمایل به چپ مدیریت مدرسه باهاس، جایگاهی در حکومت نازی‌ها نداشت و تعطیل گردید.

در این مبحث باهاس را به پایان می‌رسانیم و در گام بعدی به معرفی سبک بین‌الملل می‌نشینیم.

